

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Проаналізовано загальні принципи організації місцевого самоврядування за законом України про місцеве самоврядування. Досліджено, як участь громадян в управлінні може успішно функціонувати лише у разі, якщо вже існують елементи громадянського суспільства і самоорганізації, а оскільки ці елементи в Україні лише формуються, то проблема вивчення принципів організації місцевого самоврядування надзвичайно важлива. Використано порівняльний метод дослідження, здійснено вивчення зарубіжного досвіду організації місцевого самоврядування та його принципів. Результатом дослідження стало визначення становлення національного місцевого самоврядування в Україні. Відображено розвиток місцевого самоврядування і громад, якому передувала чергова спроба підвищення ролі рад як місцевих органів державної влади шляхом удосконалення їхньої структури та нормативно правового забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування, а також важливі кроки на шляху становлення та конституційно-правового закріплення основ місцевого самоврядування в Україні. Зазначено, що згідно з Європейською хартією місцевого самоврядування Україна взяла на себе ряд зобов'язань, які в повному обсязі до тепер не виконано, а саме, незавершеним залишається місцеве самоврядування на рівні районів і областей, оскільки ради не мають своїх виконавчих структур, на практиці не реалізовано в повному обсязі основоположні принципи місцевого самоврядування, що передбачено Хартією, якими є організаційна, правова та фінансова автономія органів місцевого самоврядування в Україні.

Ключові слова: об'єднані територіальні громади, підзаконні нормативні правові акти місцевого значення, нормативно-правове регулювання, самоврядна територія, місцеві громади.

ВСТУП

Актуальність проблематики. На сучасному етапі розвитку демократичної держави важливим вважається реформа щодо формування дійсних об'єднань територіальних громад. Реформа місцевого самоврядування стала однією з найважливіших і актуальних в Україні. Територіальні громади отримали більш широкі повноваження та фінансові ресурси для забезпечення розвинутого місцевого самоврядування. Основним напрямом реформи вважаються дійсні і спроможні в своєму розвитку об'єднані територіальні громади. Кожен з управлінь територіальної громади повинен все здійснити щодо застосування ідей місцевої демократії, що зазначено в Європейській Хартії місцевого самоврядування [1].

Постановка проблеми. В умовах постійного вдосконалення українського законодавства постає необхідність створення ефективної системи місцевого самоврядування з невичерпними правами, фінансовою незалежністю, з високою відповідальністю перед громадянами на підставі чинного законодавства. Неможливо розраховувати на активну діяльність місцевих органів влади в економічному та політичному житті країни. Важливою постає проблема щодо питання розвитку місцевого самоврядування саме як спеціальної галузі науки. Розвиток місцевого самоврядування в Україні має стати підґрунтям економічного зростання, забезпечення розвитку територіальних громад та зростання цивілізаційного співіснування їхніх мешканців. Дослідженню питання проблеми розвитку місцевого самоврядування присвячено праці таких вчених, як П. Ворона [2], Б. Калиновський [3], П. Мельник [4], О. Могильна [5] та інших.

Мета статті. Відомо, що головним завданням та метою місцевого самоврядування є задоволення місцевих потреб і вирішення конкретних проблем, що виникають на певній території, власними силами. Тому ця стаття, порівняно з наявними напрацюваннями вплине на системність і узгодженість нормативних правових актів місцевого самоврядування, що покликано стати підґрунтям у формуванні реальних самоврядних відносин, які

мають враховувати потреби та специфіку конкретних громадських утворень.

Об'єктом дослідження є діяльність місцевого самоврядування.

Методологія дослідження. Використання діалектичного методу надає можливість акцентувати увагу не лише на виявленні особливостей права, а й на зв'язку цього явища з іншими явищами, інститутами, процесами. У статті розкрито основні принципи місцевого самоврядування, що пов'язано на практиці та не реалізовано в повному обсязі основоположні принципи місцевого самоврядування, як це передбачено Хартією, якими є організаційна, правова та фінансова автономія органів місцевого самоврядування в Україні. Проте питання методології надзвичайно важливе і є актуальним аспектом у дослідженнях проблемного питання. Запорука навчальної, наукової статті, практичної діяльності залежатиме саме від рівня розвитку методологічної складової, яка в нашій державі перебуває на стадії формування, а в майбутньому має стати підґрунтям пізнавальної системи.

Основні результати. Чинна Конституція України визначає місцеве самоврядування як один з етапів основ конституційного устрою, як самостійну форму здійснення народом належної йому влади. Місцеве самоврядування в межах своїх повноважень самостійне та його органи не входять до системи органів структури державної влади. Держава уособлює державну владу, а місцеве самоврядування – громадську. Наділення органів місцевого самоврядування владними повноваженнями проявляється в тому, що їхні рішення мають обов'язковий характер [6]. Статтею 2 Закону "Про місцеве самоврядування" [7, ст. 2] визначено поняття місцевого самоврядування – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади (жителів села чи добровільного об'єднання в сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста) самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами

сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їхні виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Отже, ст. 3 гарантує право громадян на участь у місцевому самоврядуванні, де зазначає, що громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад. Будь-які обмеження права громадян України на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їхньої раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи іншими ознаками забороняються [7, ст. 3].

Основними принципами місцевого самоврядування є: народовладдя; законність; гласність; колегіальність; поєднання місцевих і державних інтересів; виборність; організаційно-правова, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування; підзвітність та відповідальність перед територіальними громадами їхніх органів та посадових осіб; державна підтримка та гарантії місцевого самоврядування; судовий захист прав місцевого самоврядування [7, ст. 4]. Проаналізуємо більш детально:

а) народовладдя, означає належність усієї повноти влади в межах території держави народів та здійснення ним цієї влади як безпосередньо, так і через своїх представників у органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

б) законність – правовий статус місцевого самоврядування в Україні визначається Конституцією України, законом України про місцеве врядування та іншими законами, які не мають суперечити положенням Закону про місцеве самоврядування. Правовий статус місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі, а також в Автономній Республіці Крим визначається Конституцією України та Законом про місцеве врядування з особливостями, передбаченими законами про міста Київ і Севастополь. Органи місцевого самоврядування та їхні посадові особи діють лише на підставі, у межах повноважень та в спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими в межах їхньої компетенції;

в) гласність, що забезпечує прозору діяльності органів місцевого самоврядування і систематичну інформацію населення про неї;

г) колегіальність, що означає таку організацію та функціонування відповідного колективного органу, до складу якого входить певна кількість осіб, обраних персонально у визначеному законом порядку, і питання, що належать до його компетенції, вирішуються більшістю голосів на засадах колективного обговорення;

д) поєднання місцевих і державних інтересів, яке відбувається внаслідок реалізації спільних зусиль органів місцевої влади;

е) виборність: органи місцевого самоврядування формуються шляхом вільних виборів, що здійснюються на підставі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням терміном на 5 років (сільські, селищні, міські голови – терміном на 4 роки);

ж) організаційно-правова, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування, органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, у межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. Органам місцевого самоврядування законом можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої влади, у здійсненні яких вони є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є в комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад;

з) підзвітність і відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальними громадами означає, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються Законом "Про місцеве самоврядування" та іншими законами власними повноваженнями, у межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. Органам місцевого самоврядування законом можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої влади, у здійсненні яких вони підконтрольні відповідним органам виконавчої влади. Підзвітність і відповідальність перед територіальними громадами їхніх органів та посадових осіб базується на відносинах органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування при здійсненні повноважень у сфері контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення можуть проводити перевірки, які не належать до заходів державного нагляду (контролю), на підприємствах, в установах та організаціях, що перебувають у комунальній власності відповідної територіальної громади. З питань, що належать віданню органів місцевого самоврядування, на їхню вимогу підприємства, установи та організації, що не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, надають відповідну інформацію;

і) державна підтримка та гарантії місцевого самоврядування, що виявляється в наданні територіальним громадам та їхнім органам владно-управлінських повноважень згідно із ст. 7 Основного закону;

к) судовий захист прав місцевого самоврядування означає, що орган місцевого самоврядування може бути позивачем та відповідачем у судах загальної юрисдикції, зокрема, звертатися до суду, якщо це необхідно для реалізації його повноважень і забезпечення виконання функцій місцевого самоврядування.

Нормативні правові акти органів місцевого самоврядування визнаються самостійними, незалежними від структури органів державної влади, але підпорядковані Конституції України і чинним законам України, видаються органами місцевого самоврядування, радами і старостами самоврядних територій, наприклад, навіть, сільських поселень, і самим населенням. Нормативно правовими актами є постанови голів місцевого самоврядування, районів, міст, сіл та селищ, спеціальних

територій, закритих територіальних утворень. Усі вони встановлюють обов'язкові правила поведінки (норми права) для населення самоврядних територій, установ і організацій, що здійснюють свою діяльність у межах цих територій, і так чи інакше відображають різноманітність методів, способів, форм, у яких організовано і продовжує розвиватися місцеве самоврядування в Україні. Унаслідок цього аналізований рівень правового регулювання можна охарактеризувати як багатогранну інституцію, утворену за конституційними нормами, нормами чинного законодавства України тощо, включаючи як нормативні акти, присвячені спеціально місцевому самоврядуванню, так і галузеві законоположення, які лише частково відображають державні відносини (норми виборчого права, податкового законодавства тощо). Таке нормативне різноманіття покликане впорядкувати систему місцевого самоврядування з урахуванням безлічі державних, локальних, приватних інтересів, створити йому межі, у яких цей інститут влади став би ефективним і водночас безпечним для суспільства, права і свободи особистості.

Підзаконні нормативні правові акти місцевого значення утворюють первинний рівень нормативно-правового регулювання на цій самоврядній території, є найбільш конкретними за своїм змістом і регламентують питання, що стосуються предметів відання місцевого самоврядування Законом про місцеве самоврядування (Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР: станом на 3 серпня 2022 р.). Цей перелік, не відображає змістовно, чим питання місцевого значення відрізняються від питань державного значення, що із вищезазначеного входить до компетенції місцевого самоврядування, а які питання належать до державних повноважень, закріплених за органами місцевого самоврядування тих чи інших обставин.

Таким чином, для додаткового відмежування владних повноважень органів місцевого самоврядування пропонуємо виділити такі критерії: питання, що входять до компетенції органів місцевого самоврядування, мають стосуватися насамперед інтересів населення відповідної територіальної громади; питання, які вирішуються органами місцевого самоврядування, мають становити необхідний компонент повсякденного життя населення (житло, міський транспорт, комунальне обслуговування тощо); вирішення цих питань може бути здійснене виключно за місцем проживання громадян, де для цього створено необхідні умови та механізми; реалізація завдань, що стоять перед органами місцевого самоврядування, вимагає залучення громадського компонента у вигляді органів територіального громадського самоврядування та інших громадських формувань населення; важливим фактором є також здатність населення проконтролювати виконання та об'єктивно оцінити результати вирішення цих питань. Ці критерії можуть бути використані під час градації питань управління місцевого та державного значення в разі, якщо їх належність не встановлено чинним законодавством.

Із зазначених питань на місцевому рівні видаються підзаконні нормативні правові акти, які можна розподілити на чотири групи, перераховані в порядку зменшення ієрархічної позиції в підсистемі нормативних правових актів органів місцевого самоврядування (відповідно, 1-ша група – це найвищий ступінь ієрархії): статuti громадських утворень (районів, міст, районів у місті, селищ, сіл та інших адміністративно-територіальних утво-

рень; нормативні правові акти виборних представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування, а також інших посадових осіб місцевого самоврядування; нормативні правові акти інших посадових осіб, які призначаються представницьким органом місцевого самоврядування або головою громадського утворення.

Наприклад, статут громадського утворення – це документ комплексного характеру, що найбільш повно відображає правовий статус громадських утворень. Статут має складну юридичну природу. З одного боку, він є нормативним правовим актом локального характеру, і в такій своїй якості: створюється на підставі чинного законодавства і не повинен йому суперечити; діє лише на території відповідного громадського утворення. З іншого боку, – це документ найвищої юридичної сили на цій території; всі інші муніципальні нормативні правові акти приймаються на його основі та на його виконання; всі інші акти не можуть йому суперечити, інакше вони мають бути визнані недійсними. Статут громадського утворення приймається на референдумі безпосередньо населенням чи виборним представницьким органом місцевого самоврядування та проходить державну реєстрацію. З метою врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування представницький орган місцевого самоврядування на основі Конституції України та в межах цього Закону може прийняти статут територіальної громади села, селища, міста. Статут територіальної громади підлягає державній реєстрації в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань. Підставою для відмови в державній реєстрації статуту територіальної громади може бути його невідповідність Конституції та законам України. Відмова в реєстрації статуту територіальної громади може бути оскаржена в судовому порядку.

Інколи в науковій літературі можна зустріти думку, згідно з якою нормативні правові акти місцевого самоврядування мають: відповідати вимогам законності як за формою, так і за змістом; бути виданими в межах компетенції відповідного органу місцевого самоврядування з питань ведення відповідного громадського утворення; у випадках, встановлених законом, пройти державну реєстрацію (обов'язковій державній реєстрації підлягають статuti громадських утворень); публікуватися (оприлюднюватися) для загальної інформації; приводиться у відповідність до актів (рішень), виданих органами державної влади та місцевого самоврядування [3, с. 77; 4, с. 83]. Однак дотримання цих вимог, з теоретичної точки зору, необхідних і достатніх для забезпечення легітимної формули підзаконності нормативних правових актів місцевого значення, на практиці ускладнене. Причина в тому, що чинне українське законодавство не визначає з достатньою чіткістю та однозначністю роль та становище місцевого самоврядування в системі державного устрою, а також основи взаємодії державної влади та місцевого самоврядування.

Правова природа місцевої влади на сьогодні також вважається дискусійним питанням природи місцевої публічної влади, що включає як державну владу, так і місцеве самоврядування, критеріїв розмежування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, меж прав вищих органів державної виконавчої влади у сфері формування органів місцевого самовря-

дування або громадських утворень. Розвиваючи це положення, що стосується основ конституційного устрою в Україні, Конституція України встановила, що місцеве самоврядування забезпечує самостійне вирішення населенням питань місцевого значення, включаючи самостійне визначення населенням структури органів місцевого самоврядування, здійснення місцевого самоврядування громадянами як безпосередньо, так і через виборні та інші органи місцевого самоврядування. Статтею 71 Закону "Про місцеве самоврядування" передбачено гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб. Зокрема, територіальні громади, органи та посадові особи місцевого самоврядування самостійно реалізують надані їм повноваження. Органи виконавчої влади, їхні посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, окрім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом. У разі розгляду місцевою державною адміністрацією питань, які зачіпають інтереси місцевого самоврядування, вона повинна повідомити про це відповідні органи та посадових осіб місцевого самоврядування.

Органи та посадові особи місцевого самоврядування мають право звертатися до суду щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальних громад, повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Визначення рівня, у якому створюються муніципальні освіти, тобто, щоб це сприяло, наскільки можливо, наближенню органів місцевого самоврядування до населення і дозволяло б вирішувати весь комплекс питань місцевого значення, що підлягають передачі у відання місцевого самоврядування, і водночас не перешкоджало б вирішенню питань, що виходять за ці межі та за своєю суттю належать до повноважень органів державної влади, можуть бути різними і залежати від різноманітних особливостей. Проте законодавчі ініціативи у цій сфері, на жаль, поки що не стосуються поділу повноважень органів місцевого самоврядування на обов'язкові та факультативні, як це відбувається в економічно розвинених зарубіжних країнах, наприклад, у Фінляндії, де обов'язкові повноваження встановлюються законами, і від них не можна відмовитись, оскільки через ці повноваження задовольняються життєво важливі потреби населення тієї чи іншої території [2 с. 45]. Держава зазвичай встановлює мінімальні стандарти заснованих на таких функціях послуг населенню, стежить за їхнім виконанням, гарантуючи тим самим певний захист населення в разі неефективності дії або бездіяльності місцевої влади. Факультативна частина повноважень, які входять до компетенції органів місцевого самоврядування, здійснюється ними на добровільній основі і зазвичай не встановлюється повновладними структурами, а розробляється безпосередньо на місцях. Саме ці питання, що становлять виняткову компетенцію місцевого самоврядування, мають бути в першу чергу врегульовані нормативними правовими актами місцевого самоврядування, які можна розглядати як одну з підсистем, що входять до правової системи України.

ВИСНОВКИ. Аналізуючи нормативні правові акти органів місцевого самоврядування, ми неминуче стикаємося з особливою колізією, створеною Конституцією України. Органи місцевого самоврядування не входять за чинною Конституцією України (ст. 7) до системи органів держави, а отже, взагалі не мають повноважень на прийняття нормативних правових актів – державно-владних рішень, змістом яких була б державна воля. Тоді виключається державне забезпечення дії цих актів з усіма властивими йому правовими формами, методами та засобами. За Європейською хартією місцевого самоврядування Україна взяла на себе ряд зобов'язань, які в повному обсязі дотепер не виконано, а саме: незавершеним залишається місцеве самоврядування на рівні районів і областей, оскільки ради не мають своїх виконавчих структур, на практиці не реалізовано в повному обсязі основоположні принципи місцевого самоврядування, якими є організаційна, правова та фінансова автономія органів місцевого самоврядування в Україні.

Поділ суспільства та держави необхідний, але з одночасним належним забезпеченням функціонування суспільства без допомоги держави. Відсутність чіткого уявлення про сутність, цілі та завдання місцевого самоврядування може призвести до утиску законних прав та інтересів громадських утворень та їхніх органів до того, що вони будуть асимільовані державою. Щоб уникнути таких наслідків, необхідно зосередити зусилля на якнайшвидшій розробці теоретичних питань концепції місцевого законодавства про місцеве самоврядування, де знайшли б вирішення зазначені проблеми. У свою чергу, це вплине на системність і узгодженість нормативних правових актів місцевого самоврядування, покликаних стати підґрунтям у формуванні реальних самоврядних відносин, що враховують потреби та специфіку конкретних громадських утворень.

Список використаних джерел

1. Європейська хартія місцевого самоврядування : Хартія Ради Європи від 15.10.1985 р. (станом на 16 лист. 2009 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text (дата звернення: 18.10.2022).
2. Ворона П. В. Механізми впливу органів місцевого самоврядування на соціально-економічний розвиток регіону (на досвіді Полтавської області) // Екологічний менеджмент у загальній системі управління, 2010. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/12262> (дата звернення: 18.10.2022).
3. Калиновський Б. В. Конституційні принципи місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2004. 21 с.
4. Мельник П. В., Мельник В. П. Досвід країн Європейського Союзу з питань правового регулювання праці посадових осіб органів місцевого самоврядування та перспективи його впровадження в Україні. 2020. Р. 286–307. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-007-0-16> (date of access: 18.10.2022).
5. Могильна О. І. Особливості організації органів місцевого самоврядування // Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки, 2020. Т. 5. С. 40–44.
6. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (станом на 1 січ. 2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text> (дата звернення: 09.10.2022).
7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (станом на 3 серп. 2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text> (дата звернення: 09.10.2022).

References

1. Yevropeiska kharitiia mistsevoho samovriaduvannia : Khartiia Rady Yevropy (1985) [European Charter of Local Self-Government] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text (in Ukraine).
2. Vorona, P. V. (2010) Mekhanizmy vplyvu orhaniv mistsevoho samovriaduvannia na sotsialno-ekonomichnyi rozvytok rehionu (na dosvidi Poltavskoi oblasti) [Mechanisms of influence of local self-government bodies on the socio-economic development of the region (based on the experience of the Poltava region)]. Ekolohichniy menedzhment u zahalnyi systemi

upravlinnia [Environmental management in the general management system] (s. 51-54) (in Ukraine).

3. Kalynovskiy, B. V.(2004) Konstytutsiini pryntsyipy mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini [Constitutional principles of local self-government in Ukraine] [dysertacija kand. juryd. nauk]. Kyi'vs'kyj nacional'ny universytee imeni Tarasa Shevchenka (in Ukraine).

4. Melnyk, P. V., Melnyk V. P. (2020) Dosvid krain Yevropeiskoho Soiuzu z pytan pravovoho rehuliuвання pratsi posadovykh osib orhaniv mistsevoho samovriaduvannia ta perspektyvy yoho vprovadzhennia v Ukraini. [challenges of legal science and education: an experience of eu countries and introduction in ukraine]. Url: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-007-0-16> (in Ukraine).

5. Mohylina, O. I. (2020) Osoblyvosti orhanizatsii orhaniv mistsevoho samovriaduvannia. [Peculiarities of the organization of local self-government

bodies] Naukovi zapysky naukma. [Yurydychni nauky scientific notes of NAUKMA. Legal sciences] (in Ukraine).

6. Konstytutsiia Ukrainy (1996) [Constitution of Ukraine] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-bp#Text> (in Ukraine).

7. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini (1997) [on local self-government in Ukraine] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-bp#Text> (in Ukraine).

Received: 11.10.22

Revised 1st: 18.10.22

Revised 2nd: 24.10.22

Accepted: 31.10.22

N. Teremtsova, PhD (Law), Assoc. Prof.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

GENERAL PRINCIPLES OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ORGANIZATION

The article deals with Local Government. As the title implies the article describes general principles of local self-government organization according to the law of Ukraine. The purpose of the article is to study the law of Ukraine on local self-government, how citizens' participation in management can function successfully only if there are already elements of civil society and self-organization. A mention should be made that the problem of studying the principles of local self-government organization is extremely important. The article uses a comparative research method as well as studies the foreign experience of local self-government organization and its principles. The formation and development of local self-government at the present time in modern Ukraine are considered. The result of the study was that due to the study of the law on local self-government, the formation of national local self-government in Ukraine was determined. The modern stage of local self-government in Ukraine is characterized by a critical review of the methodology of the socialist legal system. Special attention is given to reflection of the development of local self-government and communities, which was preceded by another attempt to increasing the role of councils as local state authorities by improving their structure, as well as improving the regulatory and legal support for the functioning of local self-government bodies, namely, important steps on the way to the formation and constitutional and legal consolidation of the foundations of local self-government in Ukraine. As a conclusion, the article states that, according to the European Charter of Local Self-Government, Ukraine has taken on a number of obligations that it has not yet fulfilled in completely, particularly that the local self-government at the level of districts and regions remains incomplete, since the councils do not have their executive structures, in practice the fundamental principles of local self-government provided by the Charter, which are the organizational, legal and financial autonomy of local self-government bodies in Ukraine, have not been fully implemented.

Keywords: united territorial communities, sub-legal normative legal acts of local importance, normative-legal regulation, self-governing territory.